

Sagga van een Mosseelman

De achtbare familie De Lee, waaruit zó-
veel kunstenaarsbloed droop, kon met *Roger van de Bastjoan* geen volkser Noord-
zeezoon in de schoot van de Koningin der
Badsteden werpen. Hij liep in korte broek
als hij al — tot grote ongenoegen van
moeder Margriet — in het park van Oost-
ende zwaneneieren pikte. Sprong ooit de
boksmanège van Theo Vanhaverbeke bin-
nen, maar was nog altijd de grootste crack
wat caféspelen en vooral de pietjesbak
betrof. Een volksjongen jàà, maar dan een
met ware horecapunch in het lijf. Op de
maalboten bracht Roger het tot hulpkok en
garçon, richtte later in het Achturenhuis
weekendbals in voor de Engelsen... om nu
al 28 jaar in de Sint-Sebastiaanstraat — in
'zijn' Bastjoan — de béste mosselen van
héél Oostende te serveren. Roger De Lee,
puur volksmens met gouden hart voor
minderbeelden.

Als eerste van vijf jongens
werd Roger De Lee op 7 au-
gustus 1941 geboren. Moeder
Margriet Dumoulin, van Ma-
riakerke afkomstig, was een
echt Oostendes 'wuvetje' die
als jong meisje in de vismijn
werkte bij broers Berten en Fi-
lip. Vader Denis De Lee stond
aanvankelijk in het onderwijs,
tot hij een tijdje zelfstandig
was als kleermaker... om weer
Gentwaarts te trekken teneinde
weer vóór de klas te staan.

Gehuwde 17-jarige als lavaboboy naar maalboot

De naam De Lee heeft tot
ver buiten Oostende een wel-
luidende klank. Er was ooit
Theo De Lee — 'Jantje' in de
volksmond — die voor de
Stad Oostende nog Ensorkop-
pen maakte. Hiervan zijn de
'Strooien Hoed' en 'Ensor' in
het bezit van Roger. De zoon
van Theo heeft vandaag de
dag al heel wat roem als kunst-
schilder Jan De Lee verwor-
ven. Maar ook de twee andere
broers van Theo — onderne-
mer van waterwerken Jan en
onderwijzer Denis — konden
aardig wat kunstigheden aan
papier en doek toevertrouwen.

Roger De Lee liep maar tot
zijn vijftiende school, iets wat
in die tijd nog altijd kon. Hij
begon met leercontract in de
smidse van Henri Marlein.
Daar in de Vaartstraat op het
Sas moest hij zo'n beetje van
alles doen, zelfs prutsen met
elektriciteit. Dat Roger De Lee
zijn ogen had om ze te gebrui-
ken, dat wist hij maar al te
wel... zo kwam het dat hij op
zijn 17de naar de maalboten
ging, om te vragen of ze nie-
mand nodig hadden.

Een geval van heikracht
schoof Roger immers op die
ouderdom al een trouwring
over de vinger. Dé aanleiding
hiervoor was een lief kind uit
het vissersmilieu, Yolande
Corveleyn met name, die één
jaar ouder was dan haar stoere
bruidgom. „Ik had daartoe de
toestemming van Koning Bou-
dewijn nodig. De maalboot?
Dat was gewoon de beste tijd
van mijn leven. Heb er alles
geleerd: drinken, roken... en
dingen die ik niet moest kun-
nen ook.”

Roger De Lee begon als la-
vaboboy en moest instaan voor
de properteit van wc's en lava-
bo's. Na verloop van tijd
mocht hij overschakelen naar
het schotelwassen... zou pro-
moveren tot 2e kok om als
garçon dé job van zijn leven te
ontdekken.

Nieuw Achturenhuis regelrechte ramp voor Oostende

— Roger : „Ik wist dat men een nieuwe exploitant zocht voor het Achturenhuis. Katholiek opgevoed... deed ik evenwel mijn aanvraag als de rood-

ste socialist. Men vroeg me of ik kon omgaan met mensen en kreeg een drietal maanden om dit te bewijzen.”

— **Oenzelievenirtje... waar is de danszoale mè z'n sjeke glinsterbolle boven de piste ?**

— Roger : „Het Achturenhuis, verwend met de prachtigste etalageuitkijk van heel de Langestraat, was dé luxebrasserie van het Oostendse Montmartre : rood van aard... maar in de breedste zin van het woord open voor ieders mening en religie. Er waren 160 plaatsen in het café en een weelde van vier biljarttafels die de beste caramboleurs aantrok.”

— **888-Huis, weelderigste home voor Oostendse werkmens, verzoop in de kortste keren hopeloos als een Titanic...**

— Roger : „Men dacht met de *nieuwbouw* het café naar de achterkant te brengen, maar dat werd gewoon een 'kaksje'. Het groot publiek vindt er gewoon de weg niet meer naar toe. Stel je voor dat in dé meest travaillistische herberg van de Stad Oostende *vandaag* geen enkele biljarttafel staat ! Om maar niet te spreken van de kleine, domme commercie-hokjes kant Langestraat, die blijkbaar niet verhuurd geraken...”

— **Wat heb jij er kunnen doen ?**

— Roger : „Sjongens !, ik heb daar weekendbals voor de Engelsen geïntroduceerd en 's vrijdags een bingo-avondje. Twee initiatieven die geweldig meevielen en werk boden aan drie à vier garçons. In het Achturenhuis traden de beste orkesten aan, waarbij de wel-luidende naam van orkestmeester Dorchain niet ontbrak. Het publiek dook op van overal en zelfs de nunnetjes kwamen in het rooie Achturenhuis hun boterhammekes opeten...”

— **Men heeft het te pas en te onpas over geklasseerde monumenten. Zo dadelijk pompt men miljoenen in een Spaans huisje gelegen in de Christinastraat. Als er één gebouw voor zulkdanig 'geklasseerd' privilege in aanmerking kwam, was dat wel het Achturenhuis zeker ?**

— Roger : „Ik geloof het een beetje. Een massa mensen hebben trouwens heimwee naar het vroegere rooie droompaleis.”

Met Yolande op naar nieuwe toekomst in de 'Bastjoan'

Toen Roger op zekere dag in Yolande Deswelgh van de *Postillon* een nieuwe partner vond, was dit het sein voor beider nieuwe start in de 'Sint-Sebastiaan' in de gelijknamige straat. Volkse stamince met biljarttafel — door Roger naderhand cadeau gedaan aan een onderwijsinrichting — zou in de kortste keren tot hét mosselhuis van Oostende uitgroeien.

— Roger : „Aanvankelijk greep op 1 mei 1970 de officiële heropening plaats van het café. Onze aanvraag om ook eten te mogen geven werd meteen toegestaan. We hebben ons dan twee jaar volledig in-

gezet om de zaak om te bouwen tot de populaire *Bastjoan* van vandaag, van wiens label 'beste mosselhuis van heel Oostende' we een erezaak maken.”

— **Het Geheim van jou mosselen ?**

— Roger : „Je begrijpt heel zeker dat dit een beroepsgeheim is dat we zomaar niet te grabbel gooien. Laten we het houden bij het feit, dat we er iets aan toevoegen wat een ander niet doet. Eerlijk gezegd heeft een zekere Maurits Neyts — ooit traiteur op de Boulevard de Midi — die eens bij mij mosselen kwam eten, gezegd dat ik het ver zou schoppen... en gaf me binstdien een paar belangrijke culinaire tips mee...”

— **Beschrijf zelf eens 'n pot Bastjoanmosselen ?**

— Roger : „Als de deksel van de pot wordt opgeheven slaat met de doem de reuk van de zee je in het gezicht. Voor 450 fr. krijg je bij ons 1kg.200 mosselen. Daarmee heb je ruim je bekomst. Je hebt drie keuzes : naturel, op zijn provençaals of met wijn. Waarbij de *natuurlijke* schotel wel van ver de kroon spant.”

De koers, het casino... en Bende van de Scheten

Volksjongen Roger De Lee, die ooit in zijn tienerstijd de overstroming van Oostende in 1953 meemaakte en in zijn apentijd niet naast sigaretten, pinten en mooie meisjes keek, bouwde met partner Yolande Deswelgh het 'Eethuis Sint-Sebastiaan' uit die, ongeacht standing, praktisch iedereen over de vloer krijgt. Jan Piers stak er ooit zijn voeten onder tafel, Fons Laridon sneukelde aan een dampende mosselenpot, Dries Vermeesch deed er zich ook al te goed en wijlen madame Pauwelijn kwam er haar steak au poivre eten. Welke wens koestert de patron van de 'Bastjoan' nog? „Dat ik het nog een paar jaar mag uithouden om dan stillekes aan uitlopen te denken. Zo'n beetje als de oude zeeman die vanop de kade op Oostende en de drukke horeca neerkijkt. Als een gelukkig mens, die temidden vrienden en gewone mensen toch zóveel mocht beleven.“

leven volgens je portemonnee. Zelfs aan 100 frankes kun je veel plezier beleven. Het meeste wat ik ooit inzette was 10.000 ballekens... en de blijdsde Wellingtongdag die ik ooit beleefde was de dag dat ik met 200.000 fr. huiswaarts trok....”

— En het Casino ?

— Roger : „Daar heb ik me hoogstens een viertal keren aan gewaagd. Ik ben geen echte gokker...”

— Wat mist Oostende uit de Van's- en Witpaardtijd ?

trok...”

— Toen... een stapje in de wereld zetten ?

— Roger : „Achter het seizoen beleefden we met enkele horecavrienden een verschrikkelijke *fin de saison*. Met de 'Bende van de Scheeten' — waartoe Dreeten Degryse, Wieten Vermeesch, Carlo Dezutter en nog anderen behoorden — dwijlden we de Langestraat en dansmekka Van's af.”

— Gelooft je in de beeldstormerij waarbij men straks van het grootmagazijn regelrecht een dansing zal instappen ?

— Roger : „Niet in het minst. Omdat dit geenszins past in de ontspanningswereld die men een Koningin der Badsteden toeschrijft. Akkoord dat men in uitgangsbuurt en centrum dringend aan vernieuwing toe is en het moet gedaan zijn dat alleen het commercieonderste wordt verhuurd, terwijl bovenverdiepingen angstaanjagend verkommeren...”

— Braderie en Oktoberfoor staan voor de deur...

— Roger : „Tijdens de eerste week van de foor krijgen mijn mensen bij iedere mosselenschotel gratis een witte Hoegaarden.”

— Ben je een gelukkig mens ?

— Roger : „Ik ben een gezegend man, die daarbij verschrikkelijk veel van Oostende hou. Toch wordt ik vandaag door een spijtigheid bevangen: welja, mijn voetbalploegje *De Kim* — van voorzitter Rudi Declerck — alwaar ik al 25 jaar achtersta, zet vandaag een definitief punt achter zijn activiteiten. Duizendmaal spijtig maar ja, het schijnt dat de voetbalisten wat té veel van hun fleur kwijt zijn...”

De patron van de *Bastjoan* wil nog kwijt nooit geen miserie te hebben gehad met de Engelsen. „Ik had trouwens veel hoteliers die hun Brits cliënteel voor een mosselenschotel naar mij zonden. Er was een tijd dat mosselen een gerecht was voor de werkmensen. Dat is intussen duchtig een andere weg opgegaan, in die zin dat respectabele hotels vandaag het mosseltje heus niet meer dicrimineren... maar ze integendeel een ereplaatsje gunnen.”

— Publiek geheim dat je een regelmatige bezoeker van de hippodroom bent ?

— Roger : „Ik ga inderdaad iedere vrijdag naar de *Trot* of te de koers van paarden met een kar. Je moet daarvoor niet voor grof geld spelen. Het hippodroomgebeuren moet je be-